

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 209/03-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. októbra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť maloletého P. K., zastúpeného matkou H. K., obaja bytom S. N. V., právne zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 3 ods. 2 a čl. 16 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi v konaní sp. zn. ČVS: OUJP-76/10-SN-2003, ako aj uznesením Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi č. k. 1 Pv 118/03-37 z 12. mája 2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť maloletého P. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 23. júna 2003 doručené podanie maloletého P. K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného matkou H. K., obaja bytom S. N. V., právne zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., označené ako „Sťažnosť podľa článku 127 Ústavy Slovenskej republiky“ s pripojenými prílohami. Sťažnosť sťažovateľa smerovala proti Okresnému úradu justičnej polície Policajného zboru

v Spišskej Novej Vsi (označenému ako odporca v I. rade) a Okresnej prokuratúre v Spišskej Novej Vsi (označenej ako odporca v II. rade), ktoré svojím postupom v trestnom konaní proti otcovi sťažovateľa Ing. L. K., resp. spôsobom vybavenia sťažnosti matky sťažovateľa proti uzneseniu o postúpení veci Okresnému úradu v Spišskej Novej Vsi Okresnou prokuratúrou v Spišskej Novej Vsi mali porušiť označené základné práva sťažovateľa podľa Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V konkrétnostiach potom sťažovateľ uviedol:

„U odporcu v I. rade sa viedlo pod sp. zn. ČVS: OUJP-76/10-SN-2003 trestné stíhanie obvineného Ing. L. K. za trestný čin únosu podľa § 216 ods. 1 Tr. zák. a za trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 3 Tr. zák., ktorých sa dopustil dňa 16. 1. 2003 o 14.30 hod. obvinený Ing. L. K. tak, že v blízkosti brány areálu základnej školy násilím zobral svojho syna - sťažovateľa - mal. P. K., pričom dcéru L. K. udrel päťou do tváre, pričom jej svojím konaním spôsobil bolesť hlavy, erytem tváre a hematóm hornej pery vpravo, ktorých liečenie si vyžiadali práceneschopnosť L. K. od 17. 1. 2003 do 20. 1. 2003 a to aj napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp. zn. Nc 44/98 súd zveril mal. deti do výchovy matky H. K. Obvinený sťažovateľa odovzdal matke v ten istý deň o 16.00 hod.

Odporca v I. rade uznesením sp. zn. ČVS: OUJP-76/10-SN-2003 zo dňa 11. 4. 2003 postúpil túto vec na prejednanie Okresnému úradu v Spišskej Novej Vsi, odboru všeobecnej vnútornej správy, lebo výsledky prípravného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol okresný úrad posúdiť ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) Zákona č. 372/1990 Zb.

Proti tomuto uzneseniu podala právna zástupkyňa matky sťažovateľa dňa 28. 4. 2003 sťažnosť.

Dňa 12. 5. 2003 predložila právna zástupkyňa matky odporcovi v I. rade správu z psychologického vyšetrenia mal. Patrika psychologičky PhDr. E. S. zo dňa 2. 5. 2003, ktorá preukazuje skutočnosti uvádzané v sťažnosti zo dňa 28. 4. 2003.

Odporca v 2. rade uznesením sp. zn. 1 Pv 118/03 zo dňa 12. 5. 2003, doručeným právnej zástupkyňa matky sťažovateľa dňa 16. 5. 2003, sťažnosť matky sťažovateľa zamietol

ako podanú neoprávnenou osobou...“, hoci uvádza, že *„preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia odporcu v 1. rade.“*

Hoci sťažovateľ uznal, že štát má v oblasti trestného práva výlučné postavenie a samotný určuje, aké správanie je trestným činom, na druhej strane (a podľa jeho názoru): *„Sťažovateľ má a mal právo očakávať, že za zásah do jeho súkromia konaním, ktoré Tr. zák. kvalifikuje ako trestný čin vyvodí štát voči jeho páchatel'ovi dôsledky Tr. zák. a Tr. poriadkom predpokladané. V situácii sťažovateľa je toto jediný možný spôsob, ktorým štátne orgány budú vykonávať činnosť, ktorej zmyslom a účelom bude ochrana základných práv sťažovateľa. Ak odporcovia v 1. a 2. rade nekonali, odmietli sťažovateľovým základným právam poskytnúť ochranu, ktorú je štát povinný poskytnúť a stali sa tak zodpovednými za porušenie jeho práv.“*

V dôsledku uvedeného sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol takto:

„Právo sťažovateľa mal. P. K., na nedotknuteľnosť obydlia a jeho súkromia zakotvené v článku 16 ods. 1 Ústavy SR, na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jej blaho zakotveného v článku 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, na nebyť vystavované svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života zakotveného v článku 16 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom zakotveného v článku 16 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, bolo uznesením Okresného úradu justičnej polície PZ v Spišskej Novej Vsi sp. zn. ČVS: OUJP-76/10-SN-2003 zo dňa 11. 4. 2003 a uznesením Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi sp. zn. 1 Pv 118/03 zo dňa 12. 5. 2003 porušené.“

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva mal. P. K. finančné zadostučinenie vo výške 150.000,- Sk.

Odporcovia v 1. a v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť mal. P. K. všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Berúc do úvahy uvedené kritériá ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľa a po jej predbežnom prerokovaní ju bol nútený odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Pri svojom rozhodovaní vychádzal predovšetkým z toho, že súčasťou žiadneho zo sťažovateľom označených základných práv nie je povinnosť orgánov štátu kvalifikovať to konanie, v ktorom videl porušenie svojich základných práv, ako trestný čin. Sťažovateľ však za ich porušenie označil práve takýto postup Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi, pretože podľa jeho tvrdenia „má a mal právo očakávať, že za zásah do jeho súkromia konaním, ktoré Tr. zákon kvalifikuje ako trestný čin, vyvodí štát voči jeho páchatelovi dôsledky Tr. zák. a Tr. poriadkom predpokladané“, a keďže odporcovia v 1. a 2. rade tak nekonali, „stali sa zodpovednými za porušenie jeho práv“.

Ústavný súd sa bol s takouto argumentáciou nútený vysporiadať už viackrát v konaniach o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu alebo inú právnu ochranu, pričom vždy uviedol, že „Právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej fyzickej osobe... nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd“ (I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00, I. ÚS 76/03).

Uvedené konštatovanie platí ale v plnom rozsahu aj vo vzťahu k základným právam označeným sťažovateľom a keďže „bez právneho významu by teda bolo zaoberať sa takými postupmi označených štátnych orgánov, ktoré nesmerujú k porušeniu základného práva alebo slobody“ (I. ÚS 36/98), a sťažnosť sťažovateľa smerovala k preskúmaniu takých postupov a rozhodnutí orgánov štátu, ktoré nie sú vôbec spôsobilé porušiť jeho základného práva podľa ústavy alebo medzinárodného dohovoru, bolo ju potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2003